

SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991 – SREČNO 1991

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

Sprejeta mehka varianta zadrževanja voda

Na petem skupnem zasedanju skupščinskih zborov so delegati tudi tokrat postavili precej delegatskih vprašanj o katerih pišemo v posebnem prispevku. Bogdan Bradač je dal v razpravo in sprejem nekoliko spremenjen dnevni red in sicer: da skupščina namesto najavljene točke – osnutka odloka o lokacijskem načrtu za območje urejanja VM 41/2 zadrževalnik Božna uvrstijo predlog stališča iz vršnega sveta v zvezi z izgradnjo zadrževalnika Božna. Brez pripomb je bila sprememba sprejeta.

Na dnevnem redu je bila sicer tudi razprava o osnutku nove slovenske ustave a so se delegati strinjali, da je bila 19. novembra javna razprava pravzaprav že opravljena. Delegat Demos-a Matija Kavčič je opozoril, da ustavni osnutek daje preveč poudarka italijanski in madžarski manjšini. Sicer pa je bil sprejet sklep, da se stališča in predloge iz že omenjene javne razprave posreduje ustavni komisiji.

Razprava o zdravstveni in socialni strukturi v domovih starejših občanov, sodelovali so Ciril Stanič, Špela Puget, Tone Malovrh, Vojka Toni, Niko Vojnovič, Peter Vrhunc in predstavniki predlagatelja gradiva, je odprla aktualno vprašanje kot so nujnost izgradnje »sanatorijev«

odprtega tipa, zagotavljanja ustreznih kadrovskih normativov, da se vloga sklada SPIZ za domove starejših okrepi ter, da se ob tem išče primerne oblike skrbi in pomoči (laična pomoč verskih ustanov...). Odbor za družbeno-ekonomsko odnose pa je pridal še mnenje, da bi tovrstni premiki morali napraviti tudi na mestnem nivoju predvsem v smeri dodatnega programa možnih objektov podaljšanja zdravljenja. Soglasno je bil sprejet predlog predlagatelja.

Osrednja točka pa so bila stališča izvršnega sveta v zvezi z izgradnjo zadrževalnika Božna. V njih je bilo zapisano naj skupščina ne obravnava osnutka odloka o lokacijskem načrtu, da se predlaga republiškem izvršnemu svetu naj v zvezi z razreševanjem varnosti pred poplavamami na območju Horjulščice, Gradaščice in viškega dela Ljubljane sprejme svoje planske dokumente (zadrževalnik Božna je bil namreč obvezno republiško izhodišče plana) pri čemer Božna ne bo upoštevana kot edina oblika zaščite, da se upošteva pomisleke in sugestije dosedanjih razprav, dalje, da republiška vodna uprava uskladi projekte s finančnimi možnostmi, visko območje

naj se glede zaščite pred poplavami uvrsti kot prednostno, pred ponovno obravnavo prostorskih načrtov pa morajo v bodoče pripravljatelji gradiv poskrbeti za boljše obveščenost o načrtovanih posegih. Po širši obrazložitvi je sledila razprava v kateri so sodelovali delegati Ciril Stanič, Marjan Keršič-Belač, Ivan Polajnar, Brane Vranjek, Stane Trček in Bogdan Bradač. Zapišemo lahko, da je večina razpravljalcev soglasno z razumnejšimi in bolj življenjskimi stališči predlagatelja, saj vse možnosti zaščite niso bile enakovredno predstavljene, zato je nesmiselno vztrajati pri eni, drugi, in še za to ni zagotovljenih sredstev. Vrsto pomislekov je izrekel predstavnik strokovnega predlagatelja Aleš Horvat iz PUH-a, češ, da argumenti strokovno ne vzdržijo. V končnici razprave pa je velika večina delegatov sprejela omenjena stališča, ki pa so bila po vsebini takšna kot stališča skupščinskega odbora, ki je še posebej opozoril, da je vsako prenapljeno sprejemanje odloka nepotrebno.

Delegati so v veliko večino glasov sprejeli tudi sklep o začasnem ukrepu družbenega varstva v zavodu za tehnično izobraževanje. V omenjenem zavodu so bile že

nekaj prisotne precejšnje motnje v samoupravnih odnosih, preokrajšave pooblastil in zlorabe položaja direktorice ter vrsto drugih nepravilnosti.

Oba odloka, ki sta zadevala melioracije, sta bila prav tako sprejeta. Ciril Stanič iz KS Kozleja je bil edini razpravljalec ob osnutku odloka o razglasitvi ljubljanskega botaničnega vrta za naravno znamenitost. Izrazil je pomislek, češ, da bi morali dopustiti tudi možnosti za manjše odmike (odstranitev nekaterih dreves) v primeru spremenjenih prometnih ureditev, sicer pa je bil osnutek sprejet.

Tokrat je bilo gradivo za mestno skupščino prepozno predloženo in vsi delegati z njim niso bili seznanjeni. Obravnaval ga je izvršni svet in na njegov predlog so delegati sprejeli sklep, da predlagajo mestni skupščini umik osnutka sprememb mestnega statuta, v nasprotnem primeru naj zanj ne glasujejo.

Delegati pa so se strinjali tudi s stališči skupščinskega odbora za varstvo okolja in komunalo okrog rešitev Južnega centra in Illovice, ki na zadnjem zasedanju z stališči izvršnega sveta niso bila usklajena.

Javna obravnava ustavnega osnutka

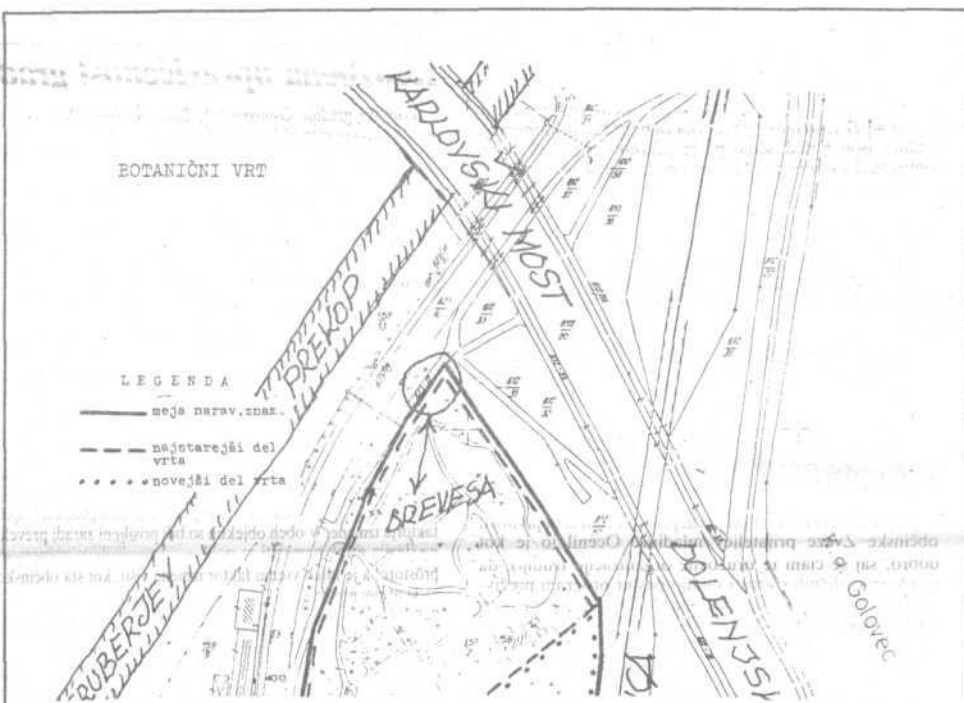
Skupščina občine je 19. novembra organizirala široko javno obravnavo o osnutku nove slovenske ustave, na kateri je sodeloval tudi mag. Matevž Krivic – član strokovne skupine za pripravo tega dokumenta, ki je razložil marsikatero dilemo, odgovoril na vrsto vprašanj in torej pomagal razjasnjevati ustavno besedilo.

Iz razprave je bilo oblikovanih tudi precej povsem konkretnih predlogov in pripomb ter komentarjev k posameznim členom. Tako je v poglavju Pravice, svobode in dolžnosti človeka in državljanca, treba dodati določilo, da republika zagotavlja tak sistem pokojninskega zavarovanja, da bodo upokojenci socialno varni in da bo pokojnina sorazmerna s prispevkom upokojenca v njegovi aktivni življenjski dobi. Pokojninsko zavarovanje je obvezno in se ureja z zakonom. V posebnem členu ustave naj bi zagotovili pravico do socialne varnosti vseh občanov, ki niso zmožni za delo in nimajo potrebnih sredstev za preživljanje.

Premalo poudarjeni sta v ustavi vrednosti dela in soupravljanja. Prevladuje prepričanje, da je tudi v novih tržnih in lastninskih razmerah soupravljanje delavcev temeljna – neodtujljiva pravica, ki je bistvenega pomena za delavčev motivacijo in dostojanstvo. Upoštevati je potrebno tudi dejstvo, da minister ne more postati tisti, ki ni bil izvoljen za poslanca, torej mora dobiti podporo ljudstva. Zelo slabo je obdelano poglavje sodstva, saj je v predloženem besedilu predvideno izvrševanje sodne oblasti le po splošnih in upravnih sodiščih, pri čemer je potrebno dodati še deloma socialna sodišča in gospodarska sodišča.

Največ pripomb in predlogov je zadevalo področje lokalne samouprave, saj ni prikazano kako bo funkcionirala bodoča občina. Če v ustavi je treba določiti vse možne oblike lokalne samouprave, skratka treba se je odločiti za »novo občino« v ekonomskem sistemu, ki naj bi krepila lokalno samoupravo in izboljšala njeno učinkovitost, če za to niso opravljene strokovne podlage. Vsekakor je za obstoj nove občine nujno zagotoviti ekonomsko osnovo. Ob številnih dilemah, sedanjih izkušnjah in spoznanjih se postavljajo upravičena vprašanja, o čem bo nova občina odločala in ali bo to samo komunalna in socialna.

Tudi glede bodočega mestnega razvoja so bile izražene izkušnje, ki kažejo na odklonilni odnos do mesta – ene občine. Tudi za odločanje o eni občini v Ljubljani se ni nobene strokovne rešitve, ki bi zagotavljala učinkovitejšo zadovoljevanje interesa občanov, potrebno je upoštevati dejstvo, da je mesto prisiljeno premestiti iz mesta, z oblikovanjem mestnih skupnosti ni dosežen cilj večje udeležbe občanov v kreiranju politike, večje demokratizacije odnosov in približevanje institucij h človeku, dalje kako bo zagotovljen neposreden vpliv občanov pri sprejemanju komunalnih dejavnosti... Podan pa je bil tudi predlog, da se mesto Ljubljana razdeli na občine, mesto pa prevzame vlogo regije. Tudi sedanjí ureditvi krajevnih



Zakaj sem proti odloku

Ako hočemo, po (mojih) že objavljenih skicah zgraditi neposreden priključek Lžanske ceste na Karlovski most, bomo verjetno morali zavarovati, ali celo posekati nekaj prekrasnih dreves (2 ali 3), ki rastejo na samem bodočem priključku Lžanske ceste. Sedanja Lžanska cesta, bo morala do Jurčkove poti prevzeti promet iz Peruzzijske in Kardeljeve ceste, to je iz obeh priključkov na južni avtocesti ter celotnega Barja. Ko bo Titova cesta zaprta za ves promet, bomo prisiljeni speljati promet proti severu, le po Lžanski cesti in primerno sanitarnem Karlovskem mo-

stu. Ne računajmo na Prulski most na nemogočo Orlovo ulico in podvozom na Peruzzijski cesti, ki bo zelo drag in kjer bodo prebivalci složno protestirali, kakor sedaj oni ob Orlovi ulici.

Železniško gospodarstvo planira drugi tržni Dolenjske železnice, LUZ planira na 8 minut servisni prevoz potnikov po železnici vsaj od Grosuplje.

Ljubljansko barje, ki se letno poseje za cca 1 cm bo zahtevalo sanacijo dna Grubarjevega prekopa.

»Prosim sem samo«, da se v odloku zapiše, da bomo rabili za priključek Lžanske ceste na Karlovski most samo varovanje ali posek 2 ali 3 dreves. Pa nič drugega!

Ciril Stanič

skupnosti ustava ne daje opredelitve. V 137. členu pa naj ustava določi obvezo, po kateri bo pri oblikovanju občinskih meja obvezno upoštevati voljo prebivalstva, ugotovljeno z referendumom.

Vprašanja, pobude in predlogi delegatov

Na vrsto vprašanj delegati še čakajo, saj so bila nemalokrat naslovljena na pristojne organe v mestu pa tudi v republiki. Delegati so glede na sprejet dogovor posredovali pisna vprašanja. Kdaj se bo začela gradnja vodovodnega sistema Rob – Turjak je vprašal Jože Pirman iz Turjaka, Špela Puget iz Vnanjih Goric sprašuje kdo lahko daje kmetom in zadržam v najem odvzeto zemljo (sedaj v uporabi Ljubljanskih mlekarin) in kdo določa višino najemnine. Posredovala pa je tudi pripomba k spremembam mestnega statuta. Krajevna skupnost Črni vrh ponovno postavlja vprašanje, kdaj bo mogoča stanovanjska gradnja v tej KS. Krajevna skupnost Lavrica opozarja na nesmiselnost rekonstrukcije Dolenjske ceste v načrtovanem obsegu. Kolikor bo stal projekt melioracij sprašuje Tone Malovrh iz družbenopolitičnega zbora, Ivan Dolinar iz zbora združenega dela in Špela Puget sta izpostavila »problem propustnosti semaforiziranega križišča pri Gorjancu. Stane Trček iz Vrhovca pa se je vprašal zakaj prisotni organi kljub urgencam ne odgovarjajo na delegatska vprašanja (problem priključka na avtocesto na Brdu). Član IS Egon Breitenberger mu je odgovoril, da je dokumentacija že pridobljena in tako naj bi dela od Brdnikove do avtoceste stekla še letos.

Kar dvanajst krajskih vprašanj je postavil Damjan Dolinar iz družbenopolitičnega zbora glede zbiranja, odvoza ter deponiranja odpadkov in sicer: ali so v Snagi dovolili vstop inšpektorjem SDK, da pregledajo dokumentacijo; ali so res nekatere računovodske delavke držali zaprte, da niso posredovale podatkov IS SML, ali so nekatere delavke Snage nasilno odvedli Matjaža Medveda, poškodovali vozila za

odvoz odpadkov in napadli tudi s strelnim orožjem) vznika alternativne ekipe, ali so takšna dejanja kazniva, ali je LM zaščitila napadene, kakšno vlogo so odigrali vodstveni delavci Snage, ali drži, da se predsednica DPZ SML izven uradnih ur sestaja z nekaterimi vodstvenimi delavci Snage, ali poslanci SSS, SDP in LDS podpirajo dejanja nekaterih delavcev Snage, kot je to mogoče sklepati iz časopisnih člankov, kakšno so dejanski OD zaposlenih v Snagi in koliko delavcev Snage želi delati. Skupščina SML mora zagotoviti zakonitost in javni red. IS naj zadolži, da bodo delavci Snage lahko delali in da bodo na voljo vozila, da bo zbiranje in odvoz odpadkov opravljalo več različnih izvajalcev, da bo centralna deponija organizirana kot javno podjetje.

O problematiki v zvezi s Snago se je vključilo še več delegatov, ki so predvsem izrazili skrb zaradi slabe kontrole nad dejavnostjo (odlaganje posebnih industrijskih odpadkov in nevarnih snovi) in kakšne ukrepe je v zvezi s tem sprejela občina. Aleks Marinko je pojasnil, da tovrstna skrb ni potrebna, saj je zagotovljen nadzor mestnih inšpekcijskih služb. Davor Valentincič je dejal, da občina ukrepov ni sprejemala, ker je celotna problematika v pristojnosti mesta.

Anton Tehovnik delegat ZSD je postavil vprašanja o posledicah zadnjih poplav in podal pobudo, da izvršni svet pripravi celovito poročilo o slabem gospodarskem stanju v občini. Kar nekaj delegatov je sodelovalo v razpravi okrog poplav, ustno informacijo je dal član IS Sašo Golobič, nato pa so sklenili, da poročilo o tem obravnavajo na naslednjem zasedanju.

O Božni sestanek s KS

Predstavniki izvršnega sveta so sklenili, da pred skupščinskim zasedanjem o tej občutljivi temi razpravljajo tudi s prizadeletimi krajevnimi skupnostmi. Tak sestanek v precej široki zasedbi (predstavniki skupščine, strokovnjaki...) je bil 13. novembra. Razlog temu so bila javna stališča Pograjcev, ki že vrsto let odločno zavračajo ta poseg. Na sestanku so bile razgrnjene pozitivne in negativne plati, slišali smo že znana mnenja tako vodarjev, ki so predstavljali svoje ocene in strokovne izsledke, do prav tako s podatki in zgodovino urejanja voda še bolj pa Ljubljanskega barja, oboroženimi mnenji predstavniki krajanov. Čeprav je predsednik Davor Valentincič skušal kar najbolj pomejevalno voditi razgovor, mu to sprva ni uspelo, saj so bili nekateri kar precej razgreti. Prisotni so bili tudi Črnovrščani, ki so nizali razloge za že več kot nujno izgradnjo ceste in zaradi katere se je seveda potrebno o Božni čimprej izreči. Po njihovem mnenju so zaradi tega že močno načeti tudi sicer tradicionalno dobri medsebojni odnosi, češar pa si nihče ne želi. Slišati je bilo tudi variante, da bi z gornjo cesto pričeli, kasneje v primeru izgradnje zadrževalnika pa bi le-ta, nekajkilometrski odsek pokrili. O drugačnem reševanju problematike zaščite Ljubljane zoper nevarnosti pred poplavami, ki preti iz Pograjске doline smo bili seznanjeni skorajda kronološko. Tovrstne rešitve so bile že večkrat v izdelavi, vrsta strokovnjakov se je ukvarjala z njimi predvsem v kontekstu zaščite in vloge Ljubljanskega barja. Zanimiv je bil podatek, da struga Ljubljance ni bila očistena že od leta 1914, da izjemno slabo skrbimo za vodotoke, da so se razmere in potencialnost poplavljanja bistveno spremenile, da še vedno ni v zadostni meri proučena izgradnja večjih in manjših zadrževalnikov, ki bi po svoje sistematično razreševale to problematiko... Zanimiv in morda odločilen moment v razpravi pa je bil podatek republiškega sekretariata za finance, da denarja za gradnjo Božne v naslednjih petih letih ne bo dovolj, saj bodo vodarji dobili le 233 milijonov dinarjev za gradnjo vseh zadrževalnikov, cena Božne pa je nekoliko višja. In še to. Prisoten je bil tudi podatek, da bo novoorganizirana republiška vodna uprava opravila preverbo vseh planiranih načrtov, kar pomeni, da najbrže tudi republika ne bo nujno vztrajala na tej rešitvi.

Takšen razplet razgovora je pravzaprav potrdil, da so bile zacementirane odločitve na republiki, ki jih je občina dobila v izvedbo, premalo preverjene v smislu vsestranskih mnenj, argumentov in možnosti, upoštevati pa velja tudi voljo in spoznanja ljudi in njihove izkušnje.

Srbski ukrepi klestijo po naših podjetjih

Občinski sekretariat za gospodarstvo je v zadnjih dneh novembra pridobil informacijo štirinajstih večjih viških podjetij o tem, kakšne so posledice najnovejših ukrepov srbske vlade. Pridobljeni podatki več kot zaskrbijo saj se v marsikaterem podjetju vsled tega močno zaostruje bodisi proizvodnja, bodisi prodaja, predvsem pa plačila, kar še posebej otežuje že tako ne preveč rožnato finančno likvidnostno stanje. Zaprti trg, zmanjšana prodaja in v tem posledično povezan padec proizvodnje, kar je bilo tudi sicer značilno za lansko prvo a ne državno »ukazano« blokado tokrat spremljajo še nerazumljive in nenormalno visoke takse za poslovne prostore. Podjetja se sicer obračajo na državne in zbornične organe, a pojasnili in pomoči kako ravnati ni. Vse bolj pa prevladuje mnenje, tudi s strani srbskih poslovnih partnerjev, da bi kazalo več naporov storiti za razumne in dogovorne rešitve, saj je vse bolj prisotna tudi ocena, da se tega ne da uravnati z odloki, a žal, dokler takšna ocena ne bo prevladala tudi tam, kjer so jih sprejeli, bo škoda prevetka in nepopravljiva. Že zdaj pa je jasno, da se bo marsikatero podjetje moralo dokončno posloviti od nepredvidljivega srbskega trga.

Zakaj sem se vzdržal glasovanja?

1. Problem Ljubljanskega barja in potokov se vleče predolgo in ga zato prebivalstvo Ljubljane, Barja in Polhovega Grada ne jemlje več resno.
2. Prikazi ogromnih stroškov za eno ali drugo rešitev pred poplavami vplivajo na vse dosedanje odločitve, ki nas že peljejo v stagnacijo.
3. Projekt Božna je nastal samo zato, ker so prebivalci nižje ležečih krajev protestirali, da bi jim nezajezena ali zajezena Gradaščica odnesla steze, ali novo zgrajene hiše na vsem povodju od Grabna do Ljubljane.
4. Projekt Božna s svojo lokacijo prizadeva najmanj prebivalstva in objektov, vse druge nižje ležeče lokacije, so za objekte in njive slabše.
5. Gradaščica ima svoje lastno poplavno območje, ki nastopa, ne glede na poplave na Ljubljanskem barju. Strašno je tedaj, ako sta oba objekta istočasno poplavljeni, kakor je bilo leta 1926.
6. Ne glede na zadrževalnik Božna moramo reševati Ljubljansko barje, ker se letno poseje za 1 cm.
7. Mi moramo razčistiti vprašanja:
 - a) ali je možno poglobiti tlakovano dno skozi mesto od špice na Prulah do Most in koliko to stane,
 - b) ali tehnično lahko poglobimo še Gruberjev prekop v ožini za Gradom,
 - c) ali znižamo prag (dno) korita Ljubljance od Most do Fužin, ker ne požre vse maksimalne vode 700 m³/skundo, ampak samo polovico, to je 350 m³/skundo,
 - d) ali zgradimo skozi Štepanjsko naselje dvoetažno podzemno garažo, ki bo istočasno razbremenila za Ljubljano od Most do Fužin,
 - e) ali mislimo na star predlog predora ali prekopa skozi in preko Golovca, ko bo postalo Ljubljansko barje znova barjansko jezero,
 8. Ali bodo vzdrževalci Barja poslušali:
 - a) tiste, ki hočejo imeti globoke in čiste odvodne jarke, da ni poplav,
 - b) tiste, ki hočejo imeti visok vodostaj, da ni suše,
 - c) tiste, ki ne dovolijo poseka obreznega grmovja in dreves, zaradi lepote, zraka, itd.,
 - d) tiste, ki zahtevajo poseke ne samo grmovja nego tudi večja drevesa, ker sicer voda ne odteka,
 - e) tiste športnike, ki rabijo za vsaj skromna tekmovalna ravna strugo,
 - f) tiste, ki bi rabili vodo tudi za smučanje na vodi,
 - g) kje so šele črnograditelji, ribiči, lovci, turisti, itd.,
 - h) in kje je kanalizacija sedanja in bodoča, ki bo prisiljena vso nesnago iz tako tonečnega Barja speljati v čistilno napravo v Zalog ali kako drugače.
 9. Zadnja poplava, ki smo jo pred javnostjo skoraj prekrili, naj nam bo vendar v zadnji opomin, da se ne smemo in ne moremo tako obnašati kakor smo se doslej. (od Črne poti do Lip)
 10. Vsak nasip, ki ga eni ali drugi obliki zgradimo na Barju, nam v isti kubaturi dvigne poplavo tam, kjer ne dvigamo.
 11. Za vse nas ni sporna samo Božna ampak v toliko večji meri povodje Ljubljane od Cerkniškega in Planinskega polja do Barja. Voda bo dol pritekala, ali bo odtekala in kam in koliko moramo mi takoj reševati.

Ne kaže znova čakati!

CIRIL STANIČ